

الزكاة ومكانتها في الإسلام

Al Khutbah 9 **So Bandingan ko Zakah**

أَحْمَدُكَ اللَّهُمَّ حَمْدَ مَنْ أَخْلَصَ النِّيَّةَ لِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ ، وَأَشْكُرُكَ شُكْرَ نِعْمَتِكَ وَابْتِعَاءَ مَرْضَاتِكَ الْأَمِينِ ، لَكَ الْحَمْدُ كَمَا يَنْبَغِي لِجَلاَلِ وَجْهِكَ وَلِعَظِيمِ سُلْطَانِكَ ، لَكَ الْحُكْمُ وَإِلَيْكَ تُرْجَعُ الأَمْوِرُ ، وَأَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، صَلَّى اللهُ وَبَارَكَ وَسَلَّمَ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ. وَبَعْدُ:

فَيَا عِبَادَاللهِ اعْلَمُوا أَنَّ اللهَ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى قَالَ فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ: خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا. (التوبة ١٠٣) وَقَالَ أَيْضًا:

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسنِينَ ،كَانُوا قَلِيلاً مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ، وَبِالأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ، وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ. (الحجر ٤٥)

Ahmadukallāhumma hamda man akhlasan niyyata liwaj'hikal karīm, wa ashkuruka shukra ni'matika wabtigāa mardhātikal amin, lakal hamdu kamā yanbagī lijalāli waj'hika wa liadhīmi sultānik, lakal hukmu wa ilayka turja'ul umūr, sallallāhu wa bāraka wa sallama alā sayyidinā Mohammadin wa alā ālihi wa sahbihi wa man tabiahum biihsānin ila yawmid dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi i'lamū annallāh sub'hānahu wa taālā qāla fī kitābihil karīm:

Khud min amwālihim sadaqatan tutahhirum wa tuzakkīhim bihā. (Atawbah 103)

Manga oripn o Allāh, imanto na minisampay tano dn ko bandingan o kabgay sa zakah, a skaniyan i ika tlo a polaos o Islam a lima, so kiaaloya on ko Qur'an na tanto a madakl, na so kinipagpadaan iyan ko sambayang ko kapkhaaloy ran a dowa na miakadowa polo ago walo siran maaloy a magpda sii ko Qur'an. Miaaloy ko Fiqhu As Sunnah a miaka 82 siran maaloy ogaid na miaribat so bilang ko kinitombokn san koto a kitab.

Giankayai a zakah na inipaliogat skaniyan o Allāh [s.w.t] ko kitab iyan, ago sii ko sunnah o Rasūlullāh [s.a.w], ago sii ko kiaompong o ummah Islamiyyah.

Manga oripn o Allāh, so katharo a zakah na ngaran o tamok a inibgay skaniyan o manosiya a pd ko kabnar o Allāh [s.w.t] sa phanompang ko manga miskin. Bithowan skaniyan sa zakah, sabap ko madadalm on a araparap ko kaadn o barakah, ago so kasoti o ginawa ago so

kapakatho iyan sa nggolalan ko manga pipiya. Sa so zakah na makatotoro sa maana a kaphagtho ago so kasosoti ago so kabarakat, pitharo o Allāh [s.w.t] a:

Kowa ka (hay Mohammad) ko pd ko manga tamok iran sa sadaqah (zakah) a phakasoti kiran ago phakalompiyo kiran (ankoto a zakah) (at Tawbah 103).

Pitharo o Rasūlullāh [s.a.w] a:

رَوَى الْجَمَاعَةُ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا: أَنَّ النَّبِيَّ لَمَّا بَعَثَ مُعَاذَ بْنَ جَبَلِ إِلَى الْيَمَنِ قَالَ: إِنَّكَ تَأْتِي قَوْمًا أَهْلَ كِتَابٍ ، فَادْعُهُمْ إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَأَنِّي رَسُولُ اللهِ ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَأَعْلِمْهُمْ أَنَّ اللهَ عَزَّ وَجَلَّ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ حَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَأَعْلِمْهُمْ أَنَّ اللهَ تَعَالَى افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةً فِي أَمْوَالِهِمْ ، ثُوْخَذُ مِنْ أَغْنِيَائِهِمْ وَثُرَدُ إِلَى فُقَرَائِهِمْ ، وَاتَّقِ دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ ، فَإِنَّهُ وَكُرَائِمَ أَمْوَالِهِمْ ، وَاتَّقِ دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ ، فَإِنَّهُ لَيْسَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ الله حِجَابٌ.

Pianothol o sagorompong (a manga pahahadith) a miakapoon ko Ibn Abbas a so Nabi [s.a.w] na gowani a sogoon iyan so Muad Bin Jabal sii sa Yaman a phangokom roo ago aya roo pn wali ko ragon a ikasapolo ko Hijrah na pitharo iyan on a: Khaoma nka a pagtaw a ahlul kitab (tioronan sa kitab) na dolonn ka kiran so kazaksii sa daa tuhan a rowar ko Allāh [s.w.t] ago mataan a sakn na sogo o Allāh [s.w.t], na amay ka mangongonotan siran roo, na pakitokaw inka kiran a mataan a so Allāh [s.w.t] na adn a inipaliogat iyan kiran a lima a manga sambayang sii ko oman dawndaw ago kagagawii, na amay ka mangongonotan siran roo, na pakitokaw inka kiran a mataan a so Allāh [s.w.t] na adn a inipaliogat iyan kiran a sadaqah (zakah) sii ko manga tamok iran, a khowaan ko manga kawasa kiran na imbgay ko manga mrmr kiran, na amay ka mangongonotan siran roo, na pananggila inka (o ba nka makowa a zakah) so manga pipiya ko manga tamok iran, go kalkn ka so pangni o mialalim, ka mataan a da dn a lt iyan ago so Allāh [s.w.t] a rnding.

Manga oripn o Allāh, sii sankanan a paraman ago sabdan, na kiatokawan tano a so zakah na pd ko rokon o Islam ago bkhokhong iyan a mabagr, a di dn miphanalipndaan o Muslim, odi niyan mapakatindg.

Muslim a kabaloy ran a manga kawasa, sa bialoy niyan so kakhakawasa a isa a onayan o agama niyan a Islam, sa patot ko langowan a muslim a kasabotan iran anan. Antonai dalil sa mataan a so Islam na inipaliogat iyan ko Muslim a kabaloy niyan a kawasa, sa inisapar iyan on o ba skaniyan thaoripn ko kamrmr? Aya smbag san na so kiabaloya o Islam ko kabgay sa zakah a ika tlo a rokon (polaos) o Islam, sa bialoy niyan a paliogat so kandiakat. Sii sankoto a hadith a biatiya tano kagiya na khasabot tano ron a aya mbidaan o kawasa ago so pobri na so kaphakabgay sa zakah, sa sa dn sa makapndiakat na skaniyan i kawasa, na sa dn sa khabgan sa zakah na skaniyan na mrmr, gioto so katharo o Rasūlullāh [s.a.w] a: Khowaan so zakah ko manga kawasa kiran, na phakandodn (imbgay) ko manga pobri kiran, saman oto na so makapndiakat na aya kawasa, na so khabgan ko zakah na aya pobri. Tanto a maliwanag a kiaaloya san o Hadith, sabap sa so kakhakawasa ago so kapopobri na daa tamana a inibtad o Islam a khabaloy a toos iyan a rowar sankanan a hadith, sa so makapndiakat na kawasa, na so khabgan sa zakah na pobri.

Manga oripn o Allāh, gianan i karina a marayag a tanto ko langowan a adn a akal iyan a Muslim, a mataan a so Islam, na inipaliogat iyan ko manga Muslim a kabaloy ran a manga

kawasa, sa odi tano makakowa sa tamok a pndiakatan na da tano dn matarotop so polaos o agama tano, kna o ba so kamimiskini i pinili o Allāh [s.w.t] a pd ko polaos o agama niyan.

Manga oripn o Allāh. Mataan a so kamrmr na sakit a makaopaw a kna o ba aya pagopawa niyan na so bok ko olo o Muslim, aya mataan na aya pagopawn iyan na so dn so agama o Muslim, sa plowasn iyan on ago phakadaan iyan, hadith anan o Rasūlullāh [s.a.w], a piakipananggilaan iyan rkitano oba rki tano misogat, go inipaliogat o Islam so kabolongi sankai a kamrmr sa mapokas ko manga Muslim ago marantas iran so patong iyan a misasanggolay ko manga lig iran.

Manga oripn o Allāh, da dn a miatoon akn a satiman bo a dalil sa ba piakapiya o Islam so kamrmr, go da pn a miabatiya akn sankai a sold a phakapat polo ragon a giiko kapamatiya a satiman bo a ayah odi na hadith odi na so salakaw ron a ba piakapiya o Islam so kamrmr.

Mataan a so kamrmr na gdamn ago sakit a mala a piakalklk ko kaphagingd a Islam, sabap sa so kmrmr na sakotowa o kakhapir ago maito bo na khabaloy skaniyan a aya dn so kakhapir.

Maito bo na so kamrmr na mabalov a kakhapir.

Sabap ko limo o Allāh [s.w.t] ko manga oripn iyan sa kasabt o manga miskin ago so manga mrmr na bialoy niyan a pd ko rokon o Islam so kabaloy ran a manga Muslim a manga kawasa, ka an siran makandiakat a giankoto a zakah iran i phakaaon ko manga miskin ko kamargnan iran, opama ka so Allāh [s.w.t] na pkhababayaan iyan so kamimiskini na di niyan ipaliogat so kaampli kiran, ka kagiya so kabgi kiran sa zakah na sabap a kakhada iran sankoto a btad iran a kamimiskini opama ka inikasoat kiran oto o Allāh [s.w.t]. Sa inopn inisogo o Allāh [s.w.t] a kaampli ko miskin ka karina sa so kamimiskini na ipkhagowad o Allāh [s.w.t] a go da niyan kababayai, a aya bo a kiaadn iyan na tpng ago tioba ko taw i taman a kaphakasabar iyan, ago so kawasa o anda taman i khatigr iyan ko kibgan iyan ko zakah o tamok iyan.

Patoray a sabotn o Muslim, a giankaya a manga panolon a pphakalankapn sa doniya a aya pkhasabot on na so miskin ago so pobri na aya tomo a di so kawasa, na mataan a panolon anan a dadag ago ribat ago angiyas on so Islam, sa panolon anan o manga ridoay o Islam, sa kapnggarobata iran ko manga Muslim, ka so kapopobri o Muslim, na gioto dn i katatabana on sii ko apiya antonaa a maydan ko giikaplotng sankai a doniya a barandiya.

Manga oripn o Allāh, sabap sankai a bandingan a zakah, na kiatokawan tano a mataan a so Islam na aya inipaliogat iyan a phanagontamanan o Muslim na so kabaloy niyan a kawasa, sa palagoyan iyan so sarinkot o kamimiskini, sa osarn iyan so langowan a mipapaar iyan a bagr ago akal sa kapakasokat iyan sa kaoyagan sa mamaradika skaniyan ko kamimiskini.

Ika dowa a dalil sa mataan a so Islam na tanto a mala a kinisogoon iyan ko kakhawasa o Muslim, na inisapar iyan o ba bgi ko zakah so taw a mrmr a mabagr i lawas a boklo a di pnggalbk, sa daa kabnar iyan ko zakah apiya miasokar a ongos sabap sa so kapopobri niyan na thitibabaan iyan ka di pnggalbk. Datar pn oto so taw a di phanamar maning-kaoyagn, ka ba dn dadarkt ko manga masjid sa ingaran a kambarasimba. Na giankanan a manga taw na daa kabnar iran ko zakah o manga kawasa a mlk bo, ka so giiran kambarasimba na sii bo ko ginawa iran a daa khibgay niyan a gona ko kaphagingd a lankap o manga Muslim.

So pman so morit a pphaganad ko katao o Islam, na khabgan ko zakah o manga kawasa sabap sa so giiniyan kapaganad na kna o ba sii bo sa ginawa niyan, ka rabray so gona niyan ko kaphagingd o manga Muslim, na patot a kabgan sa zakah ka an matankd a so giiniyan kathontot sa ilmo na mala a makowa niyan on a khasabapan ko kaphakaozor o kaphagingd a Islam.

Manga oripn o Allāh, sii ko masa a kandadato o *Umar Ibn Al Khattab*, ago so *Umar Bin Abdil Aziz*, na maawid siran sa badas a garoti na phlibtn iran so ingd a pompongan o Islam, na phlatigon iran a langowan a mama a pkhaoma iran a manga babagr a di siran pnggalbk sa galbk a khasabapan ko kakhawasa iran. Aya katharo o *Umar Ibn Al Khattab*, na so langit na di magoran sa bolawan ago pirak, sa plobaa niyo so rizki ko manga balintad o lopa. Sabap roo na so kaphagingd a Islam, na miamondiong sa kaothowan sa miamaradika so manga Muslim ko patong o kamrmr.

Batabo labaw ko masa a kiandato o *Umar Bin Abdil Aziz* ka miakadowa dowa ragon na miada dn so kamrmr ko ingd o manga Muslim sa daa khatoon a isa bo a muslim a pobri, sa kiazoratan o manga wali niyan (governors) sii sa Misir ago sa Africa a go sii ko manga pd a ingd sa pitharo iran a: Da dn a miskin a khabgan sa zakah, na pitharo iyan kiran a pphakakasoya niyo kiran so manga zakah sa taman sa khakakawasa siran langon.

Manga oripn o Allāh, katawan tano so kabagr ankai a zakah, amay ka maator ago makanggolalan sankai a masa tano imanto. Imanto a masa na ikakayonkong ago ililinog ko manga parinta a manga ala sii sa doniya ko sbangan iyan ago so sdpan iyan ankaya a rarad a mala o zakah ko manga Muslim, katawan tano so mianggolawala ko sakataw a mama a inosar iyan so tamok iyan ko kiarna niyan ko ronda o batal a pphangalandada ko doniya imanto, na so sakataw a mama na inikayonkong ago inibankit ko doniya o *jahiliyyah* ago so parinta niyan ankanan a bagr a miato ron, a sasakataw anan a mama a kawasa ko manga Muslim, na opamaka ka miadowa nan odi na mialima odi na miasapolo antaa ka magatos siran, antonaa mangaday i bontal o doniya imanto?

Miatankd imanto a so bagr o tamok na aya di khalangganan sankai a doniya a barandiya a madadag so lalan iyan, na amay ka so Muslim, na kabaya iyan a mamaradika so kaoyagoyag iyan sa mapokas ko giiniyan kathaoripn ko salakaw ron na panagontaman sa kapakasokat iyan sa tamok, sa mapd skaniyan ko pphakabgay sa zakah, kaan makabagr so pagtaw niyan ago so agama niyan, sa miporo iyan a badbad iyan sa di makasosondong ko salakaw ron a pagtaw odi na parinta.

Manga oripn o Allāh, giankai a bandingan tano a zakah, na patot a masabot phorong o pizakatawan rki tano, sii ko kinipaliogatn on o Islam, na gioto dn i kinipaliogatn iyan ko kazokat sa tamok a halal, sa okitan so langowan a lalan a kapakasokat sa halal a tamok, sa so agama tano a Islam na daa a piamaawing iyan a galbk a halal mala maito, sa oman i isa na panamar sa kapakasokat iyan apiya kapangintagon ago kapamayopas ko manga lalan, na amay ka khasokatan iyan na patot a manggalbk iyan. Daa paawing o Islam ko taw a giizokat sa kaoyagan a halal.

Aya miakalala a paawing ko Islam ago pagrg na so kaggnk a di pnggalbk so taw a adn a gaga niyan ko kanggalbk, na ba dn llmi sa igaan na giankanan a manga taw na daa kipantag iran a rowar sa badas ago garoti o parinta a Islam, ka siran na manga sakit o kaphagingd sa patot a masiksa siran ka an siran makanggalbk sa misokat iran sa kaoyagan.

Manga oripn o Allāh, gowani a makatogalin so manga Muslim sa Madinah a phoon siran sa Makkah, na inipanalinggagaw siran o manga Ansar sa Madinah, sa miphapagariya siran ko Islam, na so *ansari* na kabaya iyan a bagian iyan so *muhajir* ko tamok iyan ago adn pn a phakaraw kiran a pagndaan iyan so isa ko manga karoma niyan na phakipangaroma niyan ko *muhajir* a pagari niyan ko agama, na ino ba miasoat so manga *muhajir* sankoto a pangalimo a miabaak iran ko manga taw sa Madinah? Aya smbag na da, aya bo a pitharo iran na pakambarakatn rkano o Allāh [s.w.t] so manga tamok iyo ago so manga karoma niyo, sa toroon iyo rkami i lalan a izong ko padian sa Madinah, na kagiya matoon iran so padian na mianamar siran mamantiari ko apia antonaa a okit a halal, na da mathay a masa na miapayag kiran so manga mama a manga kawasa sabap ko panamar iran ko kapakasokat ago so kala o sabot iran ko btad o Islam ago so kabagr o paratiyaya iran ko Allāh [s.w.t].

Manga oripn o Allāh, so bandingan ko zakah na tanto a mablang, sa aya bo a kinilang tano sii na so manga gona niyan ago so kipapaliogat iyan ago so manga pangoyat iyan ko manga Muslim, ka so kasinba ko kalodan iyan na kaphangndodan ko manga kitab a Islam, ka ron dodon so pariksa iyan a mapayag.

O limoa tano o Allāh [s.w.t] na izorat tano ankai a bandingan sa blangan a maolad na phakalankapn tano ko manga pagariya ko agama, ka an makalankap so katawi ron ago so kipnggolalann on o manga Muslim.

Manga Orpn o Allāh, kiatokawan tano a mataan a so Islam na giarobat iyan so kamrmr ago inidndg iyan ko langowan a itopang sa di niyan ipagiog o ba makasold ko salakob iyan, sa bialoy niyan so zakah a isa a bolong a mabagr ago kattpngan a mabisa ko kambogawa ko shaytan o kamrmr ko ingd o manga Muslim.

Sii sankanan a btad na aya bo a khatoon a inipannkat o Islam ago inisogo iyan, na so kanggolalan o ptharoon a *Zuhd*, a gianan i da kasaboti o sabaad sa aya pitharo iran na so Islam na piakapiya niyan so kamrmr ka kagiya kon a siran i mamga pamiliya o Allāh [s.w.t] ago khaona siran ko kaphakasold ko sorga adi so manga kawasa.

Aya ptharoon a *Zuhd*, Manga oripn o Allāh [s.w.t], na skaniyan so kabonoa ko n'nga ago so kaligt ago so kabobosaw sa tamok sii ko ginawa o kawasa, sa so kawasa na di niyan balowin so tamok iyan a aya niyan dato sa skaniyan i oripn o tamok iyan, sa giankanan a btad na inisapar o Islam oba anan manggolawla, aya inisogo iyan na so kawasa na balowin iyan so tamok iyan a aya niyan khadam ago bisaya, ka **so tamok na marata a dato, ogaid na mapiya a oripn ago panakawan**, sa dn sa kawasa a mabaloy so tamok iyan a aya niyan dato na masiasiya skaniyan, ago mapd ko lompokan o *Qarun* ago so *Fir'aun* ago so *Tha'labah Bin Hatib*, na sa dn sa kawasa a mabaloy niyan so tamok iyan a oripn iyan ago koda iyan na makaslang sa maliwanag sankai a doniya ago makowa niyan so pangkatan a maporo sii ko alongan a maori.

Manga oripn o Allāh, gianan i inipanolon o Agama, a mabaloy so kawasa a matatago on so *Zuhd*, so katawaranga niyan ko donia sa balowin iyan so tamok iyan a lalan iyan ko katoona niyan ko kaososoat o Allāh [s.w.t] sa nggolalan sa kanggasto a skaniyan so katonaya ko zakah o tamok iyan, sa anda dn i kandiakat iyan na malompio so tamok iyan ko manga dakt a miatago on, sa apia i kala iyan a tamok na da miitong sii ko Islam sa ba inggagadong sabap ko kiandiakati ron.

Amay pman ka di niyan tonayin so zakah niyan na piamagitaan skaniyan o Allāh [s.w.t] a di pn matay na khagdam iyan so siksa iyan sankai a doniya, na so siksa ko alongan amaori na aya lbi a mala. So manga siksa a inaloy o Qur'an ko manga dosa na lalayon matitimbl so kiniropaan iyan on, so bo so siksa ko di kandiakat i piakarinayag o Qur'an, ago iniropa niyan, ka an kasaboti o manga taw a manga kawasa so kasakit iyan. Pd san so inaloy o Qur'an, a so tamok a da kandiakati na phakasayann sa potaw a papan a pakapkhayawn ko apoy o naraka na iplabada sa badbad o kawasa a da ndiakat, go iplabada ko manga kilid iyan oriyan iyan na sii ko manga likod iyan. Sii ko hadith o Rasūlullāh [s.a.w], na pakaphaniaropaan so tamok iyan sa mala a nipay a plibdan iyan ko alongan a Qiyāmah, na thokaan iyan ko pangitgan iyan sa giiniyan tharoon a sakn so tamok ka sakn so gadong ka a pkhababayaan ka a inipligto oka sa imanto na plodayin ko ska sa ziksaan ko ska sa sobo so Allāh [s.w.t] i matao ko kathay niyan.

Manga ripn o Allāh, so zakah na inipaliogat ko taw a Muslim, a maradika, a makamimilik sa tamok a khatonggosan sa zakah a inisampay ko *nisāb*, aya ptharoon a *nisāb* na so toos odi na dianka a anda dn i kisampay ron o tamok na kathonggosan sa zakah. Isasarat ko *nisāb* so (1) kabaloy o tamok a malalawan ko ongaya o taw a di niyan miphanalipndaan a datar o pangn'ngkn iyan ago so inomn iyan, ago so nditarn iyan ago so babalingan iyan ago so phagdaan iyan ago so kasankapan iyan a giiniyan ikhawiagan. (2) mabaloy so tamok a pithmgan a saragon

ko calendar a Hijri sa tangan o khirk on, sii anan ko tamok a isasarat on so kathmg o ragon (hawālanul Hawl).

So tamok o wata a maito a da kabaligi ago so pmbthangn na khatonggosan sa zakah o wali ron a aya on somisiap, amay ka makanisab ankoto a tamok iran.

So taw a miawafat a adn a tamok iyan na khakowa on so zakat iyan sa maphakaona a di so manga bayadan iyan ko manga taw. Isasarat ko kimbgan ko zakah so kapniat o mbgay ron. Giankanan a zakah na khawajib anda dn i kaoma o nisab iyan sa di khapakay oba taalika odi na taakirn ko pd a masa, go piakay o agama a kionaan ko kabgay sa zakah ko da pn kaoma o masa niyan, sabap sa kamapiyaan oto o manga miskin ago so manga mrmr.

Aya manga tamok a darpa o zakah na siran so:

- 1. Bolawan
- 2. Pirak a plata (silver)
- 3. so inimbasok a datar o ilaw kamais, bantad.
- 4. so manga onga a pamomolan.
- 5. so watang o tamok a giindagang
- 6. so manga ayam a thatalonn sa pantag sa an makadakl
- 7. so manga mina a pphakapoon ko lopa
- 8. so manga posaka a tamok a millbng ko lopa amay ka matoon.

Aya nisab o Bolawan na isampay so kapnd iyan sa 85 ka gramos, na khakowaan sa zakah a timbang a (2.5%) so pirak a plata na isampay sa 595 ka gramos na khakowaan mambo sa zakah a (2.5%). So imbolawan o babay a phagosarn iyan na amay ka isampay sa 85 ka gramos na kapndiakatan, sa gioto i mabagr a kpit o manga Imam.

So pirak imanto a kapapantagan a karatas, na sii ithaks ko arga o 85 gramos a bolawan, sa anda dn i kisampay o pirak ko arga iyan na khakowaan sa zakah a 2.5%, gianan i inikokom o manga ulama sabap sa so bolawan i tatap so arga iyan ago kokowaan a taks ko kababaloy niyan a pirak ago iaako ko pirak.

So tamok a pphagapinn a datar o manga walay antaa ka manga trak na aya kapndiakatan na so apin iyan amay ka makanisab ago thmgan a saragon, sa khakowaan sa zakah a 2.5%.

So dagangan a tamok na amay ka thmgan a saragon na khaarga o khirk on so watang o tamok ago so miaphasa niyan on sa pagargaan iyan ko arga iyan sa padian na khakowaan iyan sa zakah a timbang a 2.5%.

So ibabasok ago so onga a pamomolan na amay ka mapragon na khakowaan sa zakah sa amay ka da kanggastowi ko kiapamakaigi ron na aya zakah niyan na ika sapolo bagi 10%, na amay ka kianggastowan ko kiapamakaigi ron na 5% a zakah niyan, sa khatonay dn anda i kapragona on sa di ron sarat so kathmgi ron a saragon. Aya dianka o nisab iyan na 647 Kilogram. Gianan so onga a pamomolan a giikhilon, so pman so di mapkhilo ka datar o gapas ago so tbo ago so salakaw ron, na aya khailay na so arga iyan na amay ka makaraot ko agra o 647 Kilogram na khakowaan sa zakat 10% odi na 5% ko okit a kiapamakaigi ron.

So zakah o binatang na sii khailay ko soson iyan sa katii:

Isasarat ko binatang so: (i) misampay ko nisab (ii) thmgan a saragon (iii) mabaloy a thatalonn ankoto a binatang pantag sa an makadakl.

1. Onta, anda i kisampay niyan sa lima timan, aya zakah iyan na babay a onta a sobra sa saragon i omor.

- 2. Sapi, anda i kisampay niyan sa tlo polo, aya zakah niyan na babay a sapi a lawan sa saragon a omor iyan. So carabao na sii miapd ko kokoman o sapi sa datar iyan.
- 3. Kambing, anda i kisampay niyan sa pat polo na khakowaan sa zakah a satiman a babay a kambing a saragon i omor.

So manga binatang a salakaw a datar o koda ago himar ago so salakaw ron na daa zakah niyan inonta bo oba giindagangn ka kapndiakatan so arga iyan sa sii kailay ko zakah o dagangan.

So ayam a pndiakatan na mibibida ko manga arga pirak ago bolawan, ka sa dn sa malawan on ko nisab na pd a khakowaan sa zakah ko kaphagitonga on. So pman so ayam na adn a manga bilangan a oman maoma na kakowaan sa zakah, sa so pkhalawan ko bilang na di khakowaan sa zakah odi misampay ko isa a bilang sa matarotop.

Manga oripn o Allāh, so kapangolad ko katao san na kaphangndodan so manga kitab o manga ulama a datar i Dr. Yusuf Al Qaradhawi, ka skaniyan i somiorat sa kitaban o zakat sa mablang ago masagogod a riankom iyan so kpit o miangaoona ago so kpit a bago sankai a masa a kapapantagan.

Manga oripn o Allāh, pangnin tano ko Allāh a balowin tano niyan a pd ko manga taw a pphamakin'gn iran so katharo na phagonotan iran so lbi ron a mapiya.

Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.

DOWAA KO IKA DOWA A KHUTBAH

Manga oripn o Allāh, mangndod tano ko Allāh ago magapas tano ron sa mamangni tano ron sa rila.

Ya **Allāh**, mapapadalm kami imanto sa ngkai a walay ngka sa pantag sa giiami rka kazoasoata na rilai kami ngka ago rila ingka so manga loks ami ago rila ingka so kadandan o manga muslim so miyamatay kiran ago so oyagoyag kiran,

Ya **Allāh**, pakabagr agka so paratiyaya mi rka ago ompiya ngka so btad ami sa baloy angka so imanto ami a mapiya a di so kagai ami, na so mapita ami na mapiya a di so imanto ami,

Ya **Allāh**, kalimoon ka mingka ago lindinga kami ngka sa awata kamingka ko manga sakit ago piya angka so pphangasasakit rkami, ago pakabayad angka so makambabayadan rkami, na pakakhawasa angka so manga mrmr rkami, na pakandiyakat angka so manga kawasa rkami, na timo angka so kasasagomparak ami, na bagr angka so malobay rkami, na ayon ingka so manga dato ami sa aya manggalbk iran na so kamapiyaan ami ago so Islam,

Ya **Allāh**, pakadaag angka so ronda o **Islam** sa madaag ami so manga ridoay o agama ngka sa tatap angka so manga palo ami sa maydan ago bgan ka rkami a limo a makapagintaw kami ko agama ngka ago mapakatindg ami so parinta Islamiyyah ko manga poso ami a go sii ko manga ingd ami.

Ya **Allāh**, tabangi kami ngka ko kaptadmi ami rka ago so kapiya o kapzimbaami rka, Ya Allah, pakiilayin ka rkami so bnar na dograan ka rkami so kaonoti ami ron, na pakikilalan ka rkami so batal, na dograan ka rkami so kapananggilai ami ron.

Ya **Allāh**, bgi kami ngka ko doniya sa mapiya ago sii ko akhirat sa mapiya ago lindinga kami ngka ko siksa ko naraka.

Ya **Allāh**, kalimoon ka so Nabi ami a Muhammad ago so manga pamiliya niyan ago so manga sahabah niyan sa kalangolangon iran, wal hamdulillahi rabbil alamin.

Agimus salah.....